

Izhaja vsaki dan
tudi ob nedeljah in praznikih ob 5. uri, ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj.
Pesmične številke se prodajajo po 3 novč (6 stotink) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Ljubljani, Gorici, Kranju, Št. Petru, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolmini, Ajdovščini, Postojni, Dornbergu, Solkanu itd.
Cene oglasov se računajo po vrstah (široke 73 mm, visoke 39 mm): za trgovinske in obrtne oglase po 20 stot.; za oglasnice, zahvale, poslanice, oglase denarnih zavodov po 50 stot.; mala oznanila po 3 stot. beseda, najmanj pa 10 stot. — Oglase sprejema inšerlatni oddelek uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša
za vsa leta 24 K., pol leta 12 K., 3 mesece 6 K. — Na naročbe brez dopolne naročnine se uprava ne odira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepravilna pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo. Naročnino, oglašne in reklamacije je pošiljati na upravo lista.
UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom.) Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GOJNICH. Lastnik konsorcijski list „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcijska lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.
Poštne-branilačni račun št. 841.652.
TELEFON št. 1187.

S shoda narodno-radikalnega dijaštva v Trstu.

Vseučiliško vprašanje.

(Govori Ciril Premrl)

(Dalje.)

Svojim na stališču, da spada slovenska univerza v Ljubljano. To se nam zdi potrebno poudarjati v obzired dr. Tumovega članka, ki ga je prinesla „Omladina“. Uvidevamo tehtnost razlogov, ki jih je navajal dr. Tuma in ki govorijo za Trst, spoznavamo, da je Trst v marsčem prikladnejši za slovensko vseučilišče nego Ljubljana, vemo, da bi s univerzo v Trstu mnogo več pridobili nego z vseučiliščem v Ljubljani. Da se pa vkljub temu izrekamo za Ljubljano, temu ni vzrok neka patrijatična zaljubljenost, za to govorijo drugi razlogi. Prepričani smo, da je dr. Tumova misel neizvedljiva, prepričani smo, da bi se postavili Italijani slovenskemu vseučilišču v Trstu s tako silo v bran, da bi bila ideja slovenskega vseučilišča pokopana in nemogoča za leta in leta. Zli so nam tudi, da bi nam nesednost v tem vprašanju več škodovala nego koristila.

Dogodki zadnjega leta, ki so v zvezi s slovenskim vseučiliškim vprašanjem, nas spodbujajo, da se izrazimo še o nekaterih podrobnostih, da osvetlimo položaj, v katerem se danes nahajamo in očrtamo naloge, ki nam pripadajo za bodočnost.

V seji protislovenskega odseka dne 24. junija je podal znanstveni minister Hartel znan izjavo. Prišel je prvič javno opravičenost slovenske zahteve, omenil korakov, ki jih boš vladna storiti v svrhu slovenskega vseučilišča in opomnil, da se ušne moči dobe tem lažje, ker žele Slovenci sami za nekatere stroke nemaka predavanja.

Kar se zadnjih tiče, pripominjam takoj, da nismo voljni sprijazniti se z njimi. Vsprejemamo jih sicer za ta ali oni predmet, če se nam s tem rešitev pospeši, toda edino pod pogojem, da prenehajo takoj in se nedomestijo s slovenskimi predavanji, čim dobimo domače učne moči.

Ministrova izjava nas ne navdaja z nobenim posebnim upom. Naši poslanci so spet enkrat prinesli domov — obljubo, nekaj za prezaupne slovenske vollee. Vendar d mnevamo, da je slovensko vseučiliško vprašanje danes že toliko dozorelo, da ne smemo zahtevati več le splošnosti, ampak čisto konkretnih stvari tako od vlade, kakor od sebe. Ta dva faktorja sta, ki bosta odločevala o slovenskem vseučilišču.

Vemo dobro, da se ne da ustvariti vseučilišča od danes do jutri. So tudi pri nas ljudje, ki tako mislijo in ki se s tem le smejajo. Vseučilišča se ne da ustvariti s stereotipnimi zahtevami, niti z najvišjimi ukazi, ustvariti se da le z delom. Za delo

pa treba časa. Časa je bilo sicer že dozdaj dovolj, a delalo se je premalo. Predstavljalo se je vse delo preveč diletantsko, premalo se je poudarjalo, da je treba skrbeti še zdaj za vztrajno silo univerze. Skrbeti moramo o pravem času za dobre profesorje, dobro knjižnico, različne institute. Treba je obširnih priprav, da ustvarimo vse predpogoje, ki so potrebni za univerzo.

Dolžnost vlade bi bila v prvi vrsti, da nam preskrbi vse to. Vlada bi morala skrbeti, da bi se nadarjeni slovenski visokšolci pripravljali za profesorsko karijero, ona bi morala omogočiti sposobnim slovenskim mladcem, ki bi bile pripravljene posreje delovati na ljubljanskem vseučilišču, habilitacijo na kakš avstrijski univerzi. Vlada bi morala skrbeti za znanstveno delovanje med Slovenci, podpirati izdajo učnih knjig, ona bi morala oskrbeti dobro knjižnico, pripravljati demerza sredstva itd.

Vse to so zahteve, ki bi jih morala vlada izpolniti, ki pa jih ni izpolnjevala dozdaj nič ali v majhni meri in ki jih tudi v nadalje najbrž ne bo izpolnjevala.

Vse delo ostane na nas samih. (Zvršetak pride.)

Dr. A. Tresić Pavičić pred svojimi volilci.

IV.

Poročajo nam, da dr. Tresić najhuje zasburja ravno to, kar mi najnujnejše in najglednejše zahtevamo! Mi zahtevamo: da bi namreč gospod doktor jasno in konkretno označil pogoje, pod katerimi naj bi Slovani sklenili spravo s Italijani. Radi te zahteve smatra gospod dr. Tresić voditelje tržaške slovenske politike kakor prave narodneže, nevedneže in Sušmarje, ki jim nedostaje najprvotnejših pojmov o pravi, razumni in koristni politiki.

Dr. Tresić je zatrljal te dni — glasom došlih nam poročil — v neki družbi, da tudi on ne zahteva, da bi Slovani v Trstu in v zapadni Istri abdicirali. Ali premeniti naj bi svojo taktiko v smislu, da bi izgubila karakter vojevitosti proti Italijanom. Mi se trdimo, da je dr. Tresić prav dobesedno tako govoril, ali po došlih nam sporočilih ga moramo tako umeti. To pa tembolj, ker bi bilo to v popolnem soglasju z njegovo izjavo v Hvaru, da moramo postati nekak izgled politične vstrpljivosti in da se moramo v tem kazati celo više in napredneje nego drugi narodi!

Ali da govorimo v prispodobit: gospod dr. Tresić zahteva od lačnega siromaka, naj se nadleguje sitga bogatina za bogato mizo, zato da mu s tem poda izgled — zmeranosti. Siromak, ki bi imel to ambicijo po volji dr. Tresića, bi neizogibno zapadel svoji žalostni usodi: poginil bi pod mizo

od lakote! — Tako bi se neizogibno zgodilo našemu narodu v Primorju, ako bi hotel slušati dra. Tresića in prodajati gospodovskim Italijanom izgled o politični vstrpljivosti, da niti ne govorimo dalje o možnosti, da bi to žalostno usodo našo enkrat posreje najintenzivnejše občutili... dalmatinski Hrvatje.

Gospod dr. Tresić je izvolil navesti tudi neki argument, o katerem sodi očitno, da posebno krepko podpre njegovo zahtevo, da naj se Slovani Primorja kašejo ne le enake drugim v kulturi in politični vstrpljivosti, ampak še više in napredneje.

Argument dra. Tresića je: s prijateljstvom Italijanov si pridobimo tudi prijateljstvo drugih narodov, ker italijansko novinstvo je jako močno.

Ce prav umejemo dra. Tresića, noče reči on: ker je italijansko novinstvo močno, to je: mnogo čitano in uvaževano med prosvetljenimi narodi, je od tega odvisno, kakov glas da gre o nas v svetu. To je res, g. dr. Tresić ima prav: italijansko novinstvo ima brez dvoma svoj »pošten« del žalostne zasluge na tem, da nas je široki svet krivo sodil, da ni šel dober glas o nas v tem svetu in da zato tudi nismo uživali simpatij v njem. Dr. Tresić govori veliko, notorično in žalostno resnico, kakor je tudi res, da smo Jugolovani trpeli valed tega neizmerne škode in krivice. Toda temeljito bi se motil oni, ki bi menil, da bo dr. Tresić izvajal iz te žalostne resnice najnaravnejšo in najlogičnejšo posledico, ki bi bila, da bi se s svojimi prijatelji in svariči obrnil do njih, ki so nam delali nečuveno krivico, marveč zahteva od nas, ne le da poljubimo šbo, ki nas je vedno in nas še tpe, ampak da klonemo pred njo v edini ta namen, da nas ne bo več tepla.

Nu, ta po dru. Tresiću zaščeleni vspeh bi dosegli brez dvoma, ker, čim bi klonili pred njo, ne bi ostajala za šbo več potreba, da bi nas tepla še nadalje.

Nu, denimo, da bi bili voditelji primorskih Slovanov v principu sporazumljeni s zahtevo dra. Tresića, da premenimo svojo taktiko v smislu, da bi ista izgubila značaj vojevitosti proti Italijanom, to je, da bi s spreminjeno taktiko vzbujali pred Italijani viden, da odstopamo od boja proti njim, kar ne bi v resnici pomenjalo nič drugega, nego, da jim tu odstopamo in prepustimo teren!

Denimo torej, da bi voditelji primorskih Italijanov v principu akceptirali to — recimo tako — taktično idejo dra. Tresića, vendar bi bilo s tem bora malo pomagano dru. Tresiću in njegovi ideji, ker stali bi tu pred gorostasno in neprekoračljivo zapreko: pred vprašanjem praktične izvedljivosti!! Gospod dr. Tresić bi sicer

stal na pragu svoje obljubljene dežele, ali preko praga ne bi prišel!

Reforma gospodske zbornice.

Glavne potese preobnove gospodske zbornice, ki jo namerava vlada, in ki so bile priobčene vsem trem skupicam gospodske hiše, so nastopne: Razun dosedanjih dednih in dosmrtnih členov naj bi gospodaka zbornica imela nastopne nove člene: 16 deželnih maršalov in deželnih glavarjev kronovin; 17 županov deželnih prestolnic; 30 zastopnikov trgovinskih zbornic (v poslanski zbornici imajo trgovinske zbornice sedaj 21 mandatov); 40 do 45 zastopnikov veleposestva (doslej so imeli veleposestniki v poslanski zbornici 85 mandatov); zastopniki stanovskih zadrug, katerim je prišteti tudi kmetijske zbornice, ki se ustanovijo; eventualno naj dobe tudi deželni zbori pravico, da bodo smeli izvoliti gotovo število zastopnikov v gospodsko zbornico. Valed omenjenih zastopstev bi se členi gospodske zbornice pomnožili za 120 do 140, tako, da bi preobnovana gospodska zbornica štela 340 do 350 členov. Število imenovanih členov gospodske zbornice bi se v bodoče določilo na 140, doslej je 165 imenovanih členov, ki obdrža svede svoje dostojanstvo tudi po preobnovi. Členi novo organizirane gospodske zbornice naj bi imeli pravico, da smejo kandidirati tudi za poslansko zbornico, ter bi potem — v slučaju, da bodo izvoljeni — izstopili iz gospodske zbornice, dokler bodo sedeli v poslanski zbornici.

Dedni členi, katerih je sedaj 66 ter 16 cerkvenih dostojanstvenikov pridržijo svoje dostojanstvo. Vlada je objavila načelnikom skupin, da namerava že meseca februarja predložiti državnemu zboru predlogo, ki bi temeljila na tej podlagi.

Sprememba ministerstva Gautschevega.

Zadnje dni so se glasle vesti tako, da se jako manjšajo nade, da bi se posrešilo Gautschu izvršiti svojo namero. In sicer da so Čehi, ki so se začeli vpirati. Kakor vzrok temu se je navajala okolnost, da bi se Čehi videli oškodovane, ako bi bil pozvan v ministerstvo le njih prvak Pacák, dočim se je namerjalo imenovati istotako enega nemškega ministra rojaka, a poleg tega naj bi bil še en Nemec imenovan kakor resortni minister. Več nego naravno je, ako so se Čehi vprli takim nakanam, po katerih bi Čehi v resnici nič ne pridobili, in bi vse obstajalo le v spremembi osebe: namesto starega Randa bi stopil Pacák, dočim bi Nemci pridobili enega ministra. Ne moremo si kaj, da ne bi se spominjali ob tej priliki, kako smo svojejedobao grajali imenovanje Randa češkimi ministrom-rojakom, ker smo predvidjali, da Randa ne bo mogel vpešno braniti v mini-

širila še bolj. Ali — tista kaplja kraljevske krvi, ki jo je omenjal Pavel — tista prokleta kaplja — da, to je predodek sveta, jo je starinski red, ta je, ki daje ničvrdežu pravico, da vodi na vrvi tisoče junzških orjakov, to je nepremičen zakon, po k tem sme volja otroka, žene ali plašjivea zapovedovati glavni junaški deenici, kam ima zmahniti, kam zaseči. Hrvoja je zaškranil silovito in je jeno strelal svojo glavo. Prokleta kaplja! — Ali — je ponosno zasukal svojo glavo — pa tudi ta usodna kraljevska kapljica mora imeti svoj kraljevski izvor. Da, da! Glejmo kapetana Kotromana! Ta je bil iz kraljevske krvi — ali bil je samo ban; pa tudi Tvrdko je bil s prvega samo ban, pa so je sam napravil kralja. Pisal se je res po »božji milosti«, ali to milost si je sam ugrabil. Stjepko Tvrdković!! Hm! Dabiša!! Hm! Ali je tudi to po »božji milosti«? Na dešelo, kjer bi mogel vladati kateri od te dvojice, bi se morala useti jeza božja. A Hrvoja? Kako bi se to glasilo: »Mi Hrvoja po božji — — —«. Kaj bi drugi rekli? Kaj Vladko Hranid? Kaj Pa-

vel Kleščić? Kaj Ivaniš Horvat? Kaj Lenkovići, Stančići, Vlatkovići? Kaj drugi Hrvatje? Ali bi ne »govorili oni mesto po »božji«, po vrazji milosti?! Ali ne prosimorda tuli kateri teh od Boga iste milosti? Kdo ve?!

Hrvoja je samo enkrat sanjal o tem. Mami je stari pataren zalotil Hrvojine sanje ter jih vrgel s živo besedo v svet? Ah, ta misel je strupena kaša, ki ti je srce. Naumim starček z gore, čemu si vzbudil to kačo v srcu vojvode? Ali res grešna, strupena misel? Zakaj? Kaplja kraljevske krvi, ali ta kaplja mora biti zakonska. Tu ne velja sad, ki je dozorel v grešnem objemu ljubavne strasti, tu ne velja ptica, ki jej je bilo gnezdo blodna nezakonska postelja. Ha! Ha! Ha! Kaplja kraljevske krvi! Kako dokaže ta ali oni, da ima res tako kapljico v sebi? Saj je morda njegova mati ljubila poleg kralja še več nekraljev, ko sploh ni ljubila enega po zakonu. Morda je toliko Tvrdković kolikor Dabiša kal nekralje, pa se je ta mati brez očeta pohvalila s imenom kralja in kraljevske matere. (Pride še.)

PODLISTEK.

Prokletstvo.

Trgovinski roman Avgusta Šenoe. — Nadaljeva in dovršil I. E. Tomić.

Prevel M. O.—O.

— Ali da, je nadaljeval Pavel plaho, da še bolje obrani svoje besede. To ni tako v svetu kakor je govoril stari plemič z gore. Vse ima svoj red in zakon. Kralj more biti samo človek, ki mu je bil oče kralj; ker ako bi mogel vsaki človek dobiti krono, tolkli bi se ljudje brez kraja in konca in nikoli ne bi bilo reda. Zato je gospod Bog uredil drugače.

— Dovolj! Dovolj! je zakričal Hrvoja, privzdignivši obrvi in lopnivši z nogo ob tla. Čemu čenčava tu o takih neumnostih, dragi kume? Ti itak ne umeješ tega. Pojdi lepo, pa pošlji mi sem mojega pisarja Mav-

re je, ker mu imam nakliti važnih stvari. Idi, idi, ker tu ti smeti izgubljati časa zasesti, a kralja si že preskrbimo sami. Rekši to je zamahnil jezici vojvoda silovito proti vrstom in je pri tem tako strahovito pogledal svojajočega Pavla, kakor da ga hoče pognuti iz njegove lastne hiše.

— Vse bo po tvoji zapovedi, gospod kum, je odgovoril siromasni Pavel v strahu ter odšel, poklanjaje se globoko, iz sebe Hrvojine.

Siloviteje, hitreje je stopal vojvoda po svoji sobi sem in tja. Iz ust kuma je umel, kakov glas da gre med narodom. Glas naroda je glas božji si je šepnil Hrvoja.

Spominjal se je besed starega plemiča Patarena z gore. Drzne besede so bile to zares. Ta stara velika glava misli res po svoje; te misli bi v resnici preobrnila ves starinski red. Ali starič je odgovoril to toli resnično, toli naravno, da so mu kričaje okolo njega pritrljali tudi ostali plemiči. Da — so usklivali na sterdne besede. Hrvoja se je nasmel sladko; junaške prai so se mu raz-

starostu šestih let. Randa je slaven učenjak, na katerega more biti češki narod ponosen, ali v visoki starosti je že in njegove fizične moči ne morejo biti več tolike, da bi mogel — osamljen kakor je v tem nemškem ministerstvu — s dovoljno energijo nadvladovati Čehom in Slovanom sploh neugodno razpoloženje pri vseh svojih kolegih. Tako je prišlo res in le naravno je, ako si Čehi žele spremembe.

V nasprotju z vestmi, da so se Gautsch-eva prizadevanja za preosnovo ministerstva izjalovila, stoji vest z Dunaja, da je bil Gautsch pri cesarju in da je imenovanje Nemca Derschatta in Čeha Pacáka ministroma brez portfelja dovršen čin, ki se razglasi že ta dni v uradnem listu. Potemtakem je Gautsch odjenjal, oziroma so mu Nemci dovolili, da (dneja glade imenovanja jednega Nemca kakor resortnega ministra poleg nemškega ministra-rojaka.

Nekaj jako interesantnih pripomb, došla je iz mladočehskih krogov, prinaša »Kons. Korrespondenz«. Vstop dr. Derschatta in dr. Pacáka, ne bi nimalo pomenjal parlamentariziranja ministerstva. Dva parlamentarca brez portfelja, a poleg njih štirje resnični ministri in štirje še bolj birokratični sekojčki načelniki s portfeljem: to zveni vendar kakor v zasmeh parlamentariziranja. In česa bi imel prav za prav iskati v kabinetu nemški minister-rojak brez portfelja? Mari ni že sedaj osem členov ministerstva, ki itak že s največjo postrebljivostjo ustrezajo vsaki le količikaj opravičeni želji Nemcev?!! Ali naj dobimo še posebnega nemškega ministra za neopravičene aspiracije Nemcev v Avstriji?!

Govorja vir je uverjen po vsem tem, da bi imel dr. Pacák jako težavno pozicijo v takem kabinetu in vprašuje, zakaj da se vai birokratije v kabinetu ne nadomeste s parlamentarci? Kar hoče baron Gautsch, to pomenja zasmehovanje pravega parlamentariziranja.

Carinska vojna med Avstro-Ogrsko in Srbijo

Je karj že v polnem razvoju. Partije prš-čev, namenjene v Avstrijo, ne morejo več čez mejo. Sedaj odgovori Srbija seveda z repesiljami. Ministerski predsednik Stojanović je že izjavil v pogovoru z dopisnikom lista »Die Zeit«, da v hipu, ko Avstro-Ogrska zapre svoje meje srbskim prš-čem, zapre Srbija svoje meje vsemu blagu avstro-ogrsko provinijence.

Za vse dosedanje vesti iz Srbije potrja jo, kako resnično je to, kar smo pisali včeraj. Na Dunaju se udajajo hudi čmoti, ki bi mogla postati neodna za naše trgovinske zveze na Balkanu, ako menijo, da se bo Avstro-Ogrska mogla v tem gospodarskem boju igrati s Srbijo kakor miška z miško. In islasti se motijo, da se prizadeti krogi v Srbiji ustrahijo te vojne in da prisilijo srbsko vladu s kapitulacijo. Dosedanje in islasti najnoveje vesti iz Belegograda kažejo na nasprotno. Ne le da je ministerski predsednik v pogovoru s rednim korespondentom jako vojevito govoril in aspevedal, da bo odeslej Srbija veliko strožja o sklepanju trgovinskih pogodb s Avstrijo, marveč je tudi razpoloženje vse javnosti jako vojevito in razburjeno proti Avstro-Ogrski. Tako zatja izreca dopisnik sicer slavofobnega lista »Die Zeit«. Simptomatična je pisava vladnega »Odjeka«. Ta list pravi, da bodo posledice tej gospodarski vojni gotovo huje, ali ista da bo imela to dobro, kar postane Srbija slednjič gospodarski neodvisna od Avstro-Ogrske. Celo v srbskih trgovskih krogih, ki niso bili s prvega nič kaj prav zadovoljni s srbsko-holgarsko zvezo, tako, da so na Dunaju že stavljali nade v te kroge, da zaprično reskeljo Avstro-Ogrski v prilog, tudi v teh krogih je razpoloženje sedaj izreca vojevito. Pripravljajo se tudi manifestacije politične naravi proti naši državi, ki je sedaj v Srbiji skrajno obsovršljena.

Je pač tako z našo diplomacijo na Dunaju. Nikdar ne umeva položaja in časa ter nikdar isbirati pravega orožja. Ko bi trebalo energije api ali činea in prihaja navadno prepozno; tu pa se je brez potrebe zaletela veliko predašč.

Drobne politične vesti.

Načelnik generalnega štaba baron Beck odstopi. Kakor javljajo z Dunaja, namenuje načelnik generalnega štaba baron Beck, v tem letu odstopiti. Ista

dopolni letos 60-letnico svojega službovanja v vojski. Njegov naslednik postane baje FZM Fedler, sedanji korni poveljnik na Dunaju.

Domače vesti.

Pogreb pokojnega mons. Karabaića. Radi skrajno neugodnega vremena — včeraj je bil tako oster mrak, kakor še ne v tej sili, da je burja kar rezala v obraze — ni bila udeležba na pogrebu pok. kanonika Karabaića tolika, kakor bi bila sicer gotovo ob količikaj ugodnem vremenu. Vendar se je zbralo lepo število žalovalcev, da blagemu pok. kanoniku iskašejo zadnjo ljubav. Med žalovalci smo opazili nečaka pokojnikova, gospoda Ivana Maračća, vojnega kurata, in Petra Karabaića, mag. pharm., potem dra. Dinka Trinajstića iz Pazina, gospoda Janesa Jesenko ta, pokojnikovega mnogoletnega intimnega prijatelja prof. Matka Mandića in več drugih. Kondukt je vodil gosp. kanonik Peter Flego ob asistenci desetih duhovnikov. Med žalovalci za krsto smo videli samo enega duhovnika — kateheta g. Pella —, oziroma tri, ako smemo tudi prof. Matka Mandića in dra. Pošarja še prištevati k sveštenikom. O dejstvu pa, da se škofijski ordinarijat na pogrebu tako odličnega svečenika sploh ni dal zastopati, o tem dejstvu prepuščamo sodbo občinstvu. Niti enega kanonika, niti enega kapelana ni bilo na pogrebu v imenu ordinarijata. Vsoka temu menda ni težko pogoditi. No, taka — ljubeznjivost pač ne more zasenčiti posvečenega spomina pokojnikovega, pač pa meče senco na njih, ki so storili to ljubeznjivost.

Spreved se je pomikal do cerkve sv. Antona novega, kjer se je darovala peta sv. maša in je kanonik Flego opravil običajne molitve za mrtve. Po dovršenih obredih je več znancev in prijateljev spremilo pokojnikovo truplo na pokopališče k sv. Ani.

O imenovanju škofa dra. Nagla. Tajnim svetovalecem. Včeraj smo prinesli vest, da je našemu tržaškemu vladiki dru. Naglu podeljeno dostojanstvo tajnega svetovaleca. To je najvišje odlikovanje, ki je podelja država cerkvenim dostojanstvenikom v Avstriji. Zato je tudi običaj, da se to odlikovanje podeljuje cerkvenim knezom še le po razmeri dobi njihovega vladanja in še le po doseženih posebnih zaslugah. Naravno je torej, da niso vsi škofje deležni takega visokega odlikovanja. Tako ni bil po škofu Ljgatu, ki je vladal tržaško-kopersko škofijo od leta 1846. do 1875, noben drugi tržaški škof tajni svetovalec. Škof Dobrila je vladal, če računamo tudi dobo njegovega škofovanja v Poreču, 24 let; dasi je bil to gotovo imeniten škof in naravnost oboževan od vse škofije, vendar ni dosegel časti tajnega svetovaleca. Njegov naslednik, škof Glavina, je vladal 17 let (v Trstu 13, v Poreču pa 4 leta); škof Šterk je vladal sicer le 7 let (od tih pet v Trstu), vendar pa več nego še enkrat toliko nego sedanji škof dr. Nagl, a tudi nanj ni padel žarek vladine milosti da bi ga bila predločila v tako visoko odlikovanje.

Tudi če se osiramo po izventršaških izgleh iz sedanjih in prejšnjih dob, vidimo, da avstrijske vlade niso bile nikoli posebno nagle z odlikovanji slovensko-hrvatskih škofov. Pokojni škof krški Feretić ni bil tajni svetovalec in njegov naslednik škof dr. Mahnič tudi še ni dosegel te časti, in je bržkone tudi ne bo, če ne spremeni svojih nazorov o vprašanju glagolice. Ljubljanski škof Jaglč tudi ni tajni svetovalec, a mari borski škof Napotnik je postal to že le po krševitem natezanju njegovih prijateljev. — Pokojni nadškof Zorn v Gorici je postal tajni svetovalec že le par let pred svojo smrtjo in celo ljubljenski italijanskega gnorije v Istri, poreški škof dr. Flapp je moral častati celih 20 let!

Dr. Frančišek Nagl škofuje sploh le nekaj sed tri leta, a je že v tej kratki dobi zadobil počestitve, kakoršnega ni smatrala vlada za vredne ni Dobrila, ni Glavina, ni Šterka. Ni čudo torej, da je visoko odlikovanje dra. Nagla po tako kratki dobi službovanja vzbudilo vseobče začudjenje in vpraševanje: kje je vzrok? Tako razlika v postopanju s sedanjim škofom tržaškim in njegovimi tremi predniki bi morala presenetiti tudi če bi dr. Frančišek Nagl visoko nadkriljeval iste po svojih osebnih svojstvih in pastirskih vrlih. Tudi če bi bila tržaška škofija sedaj

v veliko boljih razmerah nego je bila pod predniki, in ne v takih, v kakoršnih — v resnici je, bi morala ta naglica ravno pri škofu dru. Naglu scapirati in izživati vsakogar na vprašanje po — vzrokih. Morda, morda nam daja to odlikovanje pojasnila za oni pasus v sednjem pastirskem listu, kjer naš viši pastir pozivlja svoje vernike, slovenske in italijanske, naj pomagajo, da se slavni vladni — uvrstijo tla pod nogami!! Vsakomur se mora bolj in bolj utrajati slutnja, ki so jej dajali izraza tudi nekateri duhovniki povodom razglasanja sednjega pastirskega lista, slutnja namreč, da se je akcija, radi katere je išel oni pastirski list zapričela le v namen, da se zaprične agitacija v namene, ki niso cerkveni. Mi smo bili v svoji tozadevni notici tudi namignili, da utegnemo še zabeležiti, kaj vse se govori po mestu o resničnem vzroku za škofovo akcijo, ki je vzbudila toliko vrvenja in vslovenja po našem mestu. Kar se je govorilo tedaj, in kar je osobito naglašal list »Sole«, je zadobilo podkrepljenje s presenetljivim odlikovanjem škofa dra. Frančiška Nagla. Govorilo se je in se govori danes še z večjo odločnostjo, da je temu cerkvenemu dostojanstveniku namenjena od vlade posebna naloga za — prihodnje volitve v Trstu. Sedaj še le bo javnosti umevno, čemu so bile v sednjem pastirskem listu izreca apostrofirane tudi volitve. A ta odstavek v pastirskem listu, govoreči o bodočem dogodku, ki je strogo politične oziroma administrativne naravi, je zadobil primerno spopolnilo v gori omenjeni notici lista »Sole«, kjer je bilo posebnopovdarjeno, da nam škof ne govori vsikdar kakor cerkveni glavar, ampak da ima pravico govoriti do naš kakor vodja gotovih skupin in društev s patrijotično smerjo! Po domače povedano nam je »Sole« — ki se, mimogrede bodi omenjeno, v zadnje čase kaže jako naklonjenega našemu škofu — predstavil škofa dra. Frančiška Nagla, kakor voditelja političnih strank, ki je ravno s objavljenem večkrat omenjenega pastirskega lista napovedal začetek praktičnega izvrševanja svojega političnega poslanstva.

Take misli se nam uilijujejo ob presenetljivi naglici, s katero je vlada hitela z odlikovanjem škofa dra. Frančiška Nagla.

Nekaterim pada pa posebno v oči moment, da je to odlikovanje prišlo istodobno z imenovanjem novega nadškofa v Gorici. In res je važen ta moment kajti vzbuja misel, da je vlada radi posebnih namenov hotela dra. Frančiška Nagla obdržati v Trstu, in da mu je v visokim odlikovanjem od strani hotela dati odškodnino, z druge pa mu utrditi pozicijo pred svetom za — čim vpešneje vršenje bodočih nalog.

Prošnja. Podpisani prosi uljudno vse one gospode, ki jim je bila dne 6. t. m. doposlana okrožnica glede členarice političnega društva »Edinost«, naj blagovolijo doposlati naznačene svote, ali pa naj (v sučaju, da ne majo več plačevati) nam javijo to, da bomo mogli urediti knjige.

URAD
političnega društva
»Edinost«.

Učiteljem slovenščine na tukašnji državni ljudski šoli na trgu Lpeia je imenovan gospod Božidar Čampa, doslej učitelj na državni ljudski šoli v Puli.

Na Opčinah priredijo v nedeljo dne 28. t. m. ob 4. uri popoldne v dvorani gostilne Hacker na Opčinah openaki posestniki zborovanje, na katerem se bo razpravljalo, v kakšnem štadiju stoji stvar občinskih pašnikov.

P o b l a š č e n o i.

Mesto notarja v Tolminu je razpisano vled odpovedi notarja dra. Blaža Quarrantotto.

Razpisani službi. Razpisana je služba kancelista v XI. razredu na o. kr. okrajnem sodišču v Sežani in služba poštnega ekspeditorja v Boljuncu v Istri.

Imenovanja v politični službi. — Okrajnima glavarjema na Primorskem sta imenovana: Hugo Henriques, ministrski podtajnik v ministerstvu notranjih stvari in viši okrajni komisar Oton Sečnanec v Poreču. Okrajni komisar Pavel Moesettig v Trstu je imenovan višim okrajnim komisarjem.

Italijanska šola v občini Berje pri Gorjanskem na — Krasi!! Zabeležiti vest, ki jo je naš list prinesel pred par dnevi pod gorenjim naslovom, vprašuje »Gorice«: Ni-li to slaba predpustna šala? — Goriški list je hotel očividno s tem vaklikom dati izraza svojim dvomom na resničnosti one vesti. Nu, ti dvomi so umevni, saj se je tudi

zdelo to sporočilo naravnost neverjetno. Ali prešli smo je od osebe, pri kateri se nam zdi izključeno, da bi uganjala take šale. Potem pa je dopisnik navel tudi konkretnih podatkov, ki kažejo na resničnost te vesti. Glavno pa je, da do danes ni nikdo nič demantiral. A če nikdo drugi, bi bil storil to — ako stvar ni resnična — g. župan. Kajti njega smo prijeli tako trdo, da bi moral spregovoriti, da kakor slovenske matere sin brani svoj ugled pred slovenskim narodom.

Toda do danes nismo prejeli nikškega popravka in nikakega pojasnila ne od njega, ne od nikogar drugega. To nas sili v vero, da to ni bila nikaka predpustna šala.

Na mestni italijanski gimnaziji je bilo od cele oziroma od polovice šolnine opravičeno 208, na mestni realki pa 468 dijakov. Trinajetim dijakom na gimnaziji in 75 na realki je bila po tozadevna prošnja odbita.

Vsakdo, ki je le količikaj naklonjen labkonogi Terpsichori, naj ne zamudi lepe prilike, ki jo nudi s 1. svečanom odbor tržaških gospa.

Na vse načine se dame, odbornice in neodbornice trudijo, da se kolikor možno boljše povsapejo do sijajnega vspeha s plesom, ki ga prirede v dober namen; s plesom, ki se priredi ne samo, da občuti s tem večerom kako d hšeče arede svojo zadovoljnost, ne smi da se sestane tam pred epizubo in neopazujočo javnostjo človeško bte s kako sorodno dušo: marveč ima ta ples drug vzvišenejši, plemenitejši cilj! In to je: koristiti našim neobhodno potrebnim otroškim vrtem. Že iz tega vzroka naj se torej vane imenovani večer do takozvanega — bal paide. Za naše otroške vrte!! Koliko potrebuje osebito jeden izmed štirih vrtev, je seveda znano najbolj oni vrtnarici, ki mora s malo podružnično podporo vstrajati na svojo nalogo v onem okraju, kjer se jej ponosno dviga nasproten tovarš, vplivajoči na nežne slovenske duše s mišljenjem in čustvi, ki so z ozirom na našo narodnost smrtionosni, kakor nežnemu cvetju rezca slana.

A da to zabranja, mora goriomenjena ki je vrla ženska podružnica družbe Sv. Cirila in Metodja ne premore mesečno plačati, enako kakor ostale nje kolegije vsprejemati v svoj vitce marsikterega otroka za stanoj, da jej ga le ne odvzame v tujem duhu vzgajajoča mašeha.

Ostali otroški vrte pa potrebujejo raznih šolskih areditev in predmetov katerih si pa naša trž. ženska podružnica ne more pribaviti, ker se blagajna vedno bolj prazni, saj se številno udinj manjša namesto da bi narasčalo.

Vsi vi torej, spoštovani gospodje in ljubeznive dame, katerih ne tlači kaka izredna žalost, bridka izguba: vsi udeležiti se plesa trž. gospa!

Plešite ali ne plešite, ali žal vam gotovo ne bo niti za jedno stopinjo, ki jo naredite 1. svečana proti »Nar. domu«.

Kdor pa je zadržan iz tega ali onega vzroka, naj pokaže, da bo vseeno vsaj za hip s svojim duhom tam v plesni dvorani ter naj dopošje blagohotno in dobrovoljno ustopaino, navedeno v prijetem vabilu. Saj se vsaki noviči zadovoljuje in hvaležno sprejme, vsak kraječek dobro obrne! O d b o r n i c a.

Našim slovenskim gospodinjam v prevdavek: Čestokrat obiskujem to ali ono slovensko gospo, to ali ono slovensko ženo, ki se res zavedajo svoje narodnosti, ali pr mnogih opazam, da te naše gospodinje stvari ki jih potrebujejo v gospodinjstvu, ne kupujejo v korist družbe sv. Cirila in Metodja. Na primer je Cirilova cikorija sedaj tako izvrstna, da prekaša vse druge. Naše gospodinje pa jsmljejo vedno le Franckovo. Čemu to? Saj je cena eni in drugi ista. Prva je boljša na kakovosti in vrhu tega polaga gospodinja, kupivši te kave, še par et tnik na korist naš. šolski družbi. Enako je pri žigicah. Torej drage sestre! Uvažujte moj nasvet ter zahtevajte povodi in vsikdar Cirilove stvari! S tem pokažete, da se zavedate svoje narodne dolžnosti.

Dobro bi bilo, da bi se v Trstu dobivalo tudi drugo blago, ki se prodaja v prid družbe sv. Cirila in Metodja kakor: pivo, peresa, avinčniki, voščilo za čvrlje, avinčoni papirčki in ovitki, šampanjee, o' lindri za svetiljke, milo, pisemski papir, toaletno milo, platno in drugo.

Ako kedo v Trstu prodaja to, naj se oglasi, da bodo vedele naše Slovenke, kam jim je sahajati.

M—A.

Žive srebro na Krasu? Iz Koprive sam pišejo: Blagovolite sporočiti svoj. čitateljem »Ekonomic« o nastopnem, morda zelo važnem slučaju, ki sem ga doživel v ponedeljek dne 22. t. m.

Vozil sem gnoj v vinograd. Ob cesti sem videl moža, ki je skrbno prekopaval neobdelano zemljo. Vračajočega se iz vinograda me je iznenadil vesel klic omenjenega moža: »Živo srebro sem našel!« Jas sem mislil, da se hoče moč norčevati iz mene. Ali ko mi je v resnici pokazal malo školjčico in v njej nekoliko živega srebra, stopil sem pogledat na lice mesta, kjer sem videl v zemlji, približno 50 cm globoko množino raztresene trzine ki je bila podobna raztopljenemu cinu. Pobral sem nekoliko gline, pomenešne s trzino še gori omenjeno ter odšel domov. Ko sem doma iz-med gline izbral to trzino ter jo spuščal na dlan leve ruke, hotel je slučaj, da se je drobna trzina dotaknila mojega prstana na roki. Hotel sem isto obristati, ali — o joj! Ko sem potegnil s kazalcem desne roke po zlatem prstanu, imel sem na roki na mesto zatega srebrna prstana. Na ta način sem bil prepričan, da imam v rokah pravo živo srebro. A da se prepričam še boljše, sem nabrano množino trzine pokazal tehniku g. Andreju Zaga, ki je tudi pritril mojemu naseju ter se izrazil, da je to v resnici pravo živo srebro. Ponašati se moramo torej mi Kraševci, da imamo tudi srebra rude v svoji kraški, pišli ali rodovitni zemlji. Kdor bi se hotel osebno prepričati o resničnosti tu povedanega, naj se le izvoli ogledati pri meni in drage volje mu bom na razpolago.

Kopriva, 22. januarja 1905.
Karl Turk.

Železniška proga preko kvarnerskih otokov. Spiljatsko »Naše Jedinstvo« poroča z Dunaja: Vitez Venuš in zastopniki prvih dunajskih hč govore, da stopijo v kratkem v zvezo s prvimi hišami v Trstu, da bi Avstrija izgradila železniško progo Trst Zadar preko kvarnerskih otokov. Ta proga bi stala okoli 30 milijonov kron, a prinesla bi velikih koristi, izlasti bi koristila Trstu, ker bi se potem stekala vanj vse trgovina in ves promet, ki ga ima sedaj Rika. To da želi sedaj tudi vlada, kajti uverjeni so, da bi se Madjari, ako bi vojna uprava zahtevala progo Kupa Novi, ali Kupa Ogulin, upirali temu načrtu. (Opozarjamo, da je pred par leti v »Ekonomic« o tej ideji pisal tudi državni poslanec vitez Vuković.)

Passivna rezistenca uslužbenecv južne Slovenije se traja dalje.

C. k. poštni in brzojavni uslužbenec v Trstu prirede v soboti dne 17. svečana 1906 v redutni dvorani »Politeama R. scettie« (nahod iz ulice Chiozza), dobrodelela ples. — Sviral bo orkester c. in kr. pešpolka št. 97. Ples prične ob 9. uri in pol svečer. Vst. p. pina: za gospoda in gospo 2 K., vsaka naslednja gospa 1 K. Čisti dobiček je namenjen podpornemu fondu udov in sirot poštaih uslužbenecv.

Pri »Legijonarjih«, ki se uprizore v ardeljo, dne 28. t. m. ob 7. in pol uri svečer, bo gostoval, kakor je bilo že javljeno, tudi gospod Hinko Nušić iz Ljubljane. Ta gospod je še jako mlad, ima komaj 22 let, a je došel že velike vpehe na ljubljanskem odru. Ugo »Ferdinand« v »Legijonarjih« je pogodil vedno jako dobro, tako, da so ga ljubljanski časopisi zelo hvalili in mu obetali še lep prihodaj. Pri ljubljanskem gledališču deluje od leta 1899, kjer je dobeval prvi pouk v dramatični umetnosti od g. Verovške, lansko leto pa je bil na Dunaju, da se je v tamošnji dramatični šoli izpopolnil v ljubinski stroki.

Gospod Nušić je jako simpatična oseba. Opazujemo slavno občinstvo na njegovo sliko, ki jo razstavimo v oknu kavarne »Belkan«.

Pred sodiščem. Dne 17. oktobra m. l. se je pripetilo na ulici del Belvedere, da sta se dva vojska novince uprila in mista hotela slediti vojaku, ki ju je imel odvesti v vojašnico v Rojan. Posegli so bili vmes redarji, tamošnje stražnice in aretovali ona dva vojaka novince. O tem aretovanju se je bila nabrala gruča ljudi, katerih nekteri so protestovali proti postopanju redarjev. Redarjem je bil ovajen, da se je bil t h protestov najglasneje udeležil jestvinar g. Fran Antonič, ki ima svojo prodajalnico v ulici del Belvedere št. 22, uprav nasproti redarstvene stražnice. Radi tega je bil g. Antonič tožen in

na tozadevni kazenski razpravi, ki se je vršila prve dni minulega meseca decembra, je bil obsojen v plačilo globe v znesku 20 kron.

G. Antonič je pa proti tej obsodbi vložil potem svojega branitelja odv. dr. Turek-a pritožbo. Včeraj se je na podlagi te pritožbe vršila vsklicna razprava. Na tej razpravi je bila prejšnja razsodba razveljavljena in g. Antonič popolnoma oproščen. Včerajšnji razpravi je predsedoval predsednik deželnega sodišča vit. Urbančič.

Najden pes. Gospod Anton Mavrič, stanujoči v Škorklji nad Rojanom št. 261, je našel dne 23. t. m. pod »Siložem« malega psa »buldoka«. Lastnik ve sedaj, kje mu je iskati svojo »simpatijo«!

Koledar in vreme. Danes: Spreobrnitev sv. Pavla apostoljina; Račosin; Kosava. — Jutri: Polikarp, škof in mučenec; Sveljad; Dušina. — Temperatura včeraj: ob 2. uri popoldne + 25° Celsius. — Vreme včeraj: jasno, veter.

Društvene vesti in zabave.

Bralno pevske društvo »Ladija« v Devinu prirediti v nedeljo dne 4. februarja t. l. javno domačo zabavo s igro in plesom v prostorih g. U. Pleša. Začetek ob 4. uri popoldne. Pred plesom si uprizori veselo igro »Dobro doh! Kdaj pojdetes domu?« — Vstopnina k igri 40 stot., sedež 30 stot.; vsaki plesni komad 20 stot. Svirla bo prva veteranska godba iz Mavhinj. Ples bo trajal do 1. ure popoldne.

Bralno in pevske društvo v Toplicah na Dolenjskem priredi 18. februarja veselico z igro: »Trije tički«.

Dramatično društvo naznanja p. n. občinstvu, da so sešli za nedeljsko predstavo »Legijonarje« že v predprodaji v veži »Nardcaega doma« od 2. do 4. ure popoldne.

Zagrebiško tamburaško in pevske društvo priredi danes, v četrtek dne 25. t. m. svečer ob 8. uri, pol spretain vodstvom g. a Dušana Pečnika velik koncert v Sokolovi dvorani v Narodnem domu. Priporočamo ta koncert vsem našim čitateljem, a posebno ljubiteljem glasbe.

Darovi. Moški podružnici družbe sv. Cirila in Metodija je daroval gospod Nikola Valjalo v Paragvi na Gališkem 5 K.

Razne vesti.

Ubila se na dan poroke. Iz Temešvara poročajo: Sedemdesetletna, izredno krasna hč posestnika Saveta Pestreku v Temesvarju se je teh dni ustrelila na dan svoje poroke. Mlada lepota se ni hotela, na ukaz roditeljev poročiti z — ne ljubljenim ženinom.

Povila štiri otroke. V Ogrski Beli cerkvi je v nedeljo kroševa žena Elizabeta Szalaj povila štiri zdrave otroke. Tudi mati se počuti dobro.

Boj med delavci in orožniki Šrajkujoči delavci v tovarni železa v Nandorhegyju blizu Lugosa so napadli tovarno. Tjaka je došlo 10 orožnikov, na katere so delavci streljali. Orožništvo je oddalo salvo. Ustreljenih je bilo sedem delavcev, 40 pa ranjenih. V Nandorhegy sta došli potem dve stotaini vojskiva.

Glasoval 11-krat na dan. Angleške volitve so zanimive z raznih strani. Ne vrše se vse po vsem kraljestvu na en dan, ampak akczi več dni. Tamkaj zamore pojedini človek imeti pravico glasovanja v več okrajih, da se mu torej omogoči, da more kolikor toliko glasovati v več okrajih, so volitve v raznih dneh na raznih krajih. Na volitvah sedajih da se je pripetilo, da je neki starec imel pravico glasovanja v 11 okrajih, toda slučajno je bila v vs h teh okrajih volitev ravno istega dne. Starec je pak spretno porabl čsa in si svoj potežalni red uredil tako, da je v en dan prepotoval vse ta okraje in glasoval 11 krat.

Kardinal Gotti oboel. Kakor javljajo iz Rima, se je bolzen kardinala Gottija obrnila na huj. Kardinal je pred nekaterimi dnevi oboel za pljučnico.

Mraz v Parizu. V torek so v Parizu na ulici smrznile štiri osebe.

Gospodarsko.

Jadranska banka v Trstu v zvezi s vprašanjem slovenskih izseljencev.

Pred par dnevi smo povedali na tem mestu, keli živahno delovanje razvija še

naš najnovejši denarni zavod, naša Jadran- ska banka. Povedali smo tudi, da misli ta zavod svoje delovanje posvetiti izlasti tudi vprašanju organizacije pošiljanja kapitala slovenskih izseljencev v domovino. V tem večje zadoščenje, da je eden amerikan- skih listov, v Clevelandu izhajajoča »Hrvat- ska Sloboda«, ki najsimpatičneje pozdravlja našo »Jadransko banko«, začel že poprej propagirati to namero našega zavoda. V svoji števil. od 30. decembra piše:

Novo ustrojeni slavanski denarni zavod »Jadranska banka« v Trstu že živo deluje. Z zadovoljstvom moramo javiti torej našim čitateljem, da se bo lepo dosegala svrha, v katero je bil ustanovljen ta naš denarni zavod. A da se solidarnost nas južnih Slova- nov, torej Hrvatov, Srbov in Slovencev, čm jače in sijajneje spopolni na politič- nem polju, treba, da se ista ravno na na- rodno gospodarskem polju praktično mani- festira in izvede.

Priporočamo zato »Jadransko banko« v Trstu vsem našim ljudem brez razlike, naj se na svojih denarnih in kupčijskih opravi- lilih poslužujejo tega zavoda. Posebno op- sarjamo naše trgovce, industrijalce, parobro- darje, obrtnike, denarne savce, parobrodar- ske agenture, a tudi vse delavce v naših kolonijah v severni in Južni Ameriki, v se- verni in južni Afriki, v Avstraliji in Novi Zelandiji, naj se poslužujejo »Jadranske banke« v Trstu.

Brzojavne vesti.

Burja na Riki.

REKA 24. Še vedno razsaja silna burja. Promet ladij je večinoma ustavljen.

Ogrska kriza.

BUDIMPEŠTA 24. »Ogrski biro« po- roča z Dunaja: Ministerski predsednik bar- on Fejervary je danes predpoludne v sprejel skupnega vojnega ministra Pietreicha.

BUDIMPEŠTA 24. »Ogrski kor. biro« Ministerski predsednik baron Fejervary je bil danes ob 1. in pol uri popol. vprejet od cesarja v preobni avdijenci, ki je trajala eno uro. Po avdijenci se je ministerski predse- dnik vrnil v palačo ogrskega ministerstva. Fe- jervary ostane na cesarjevo željo še na Du- naju.

BUDIMPEŠTA 24. (Ogr. kor. biro). Viši mestni glavar Rudary je z ozirom na pomirljive injave ministerskega predsednika in ministra za notranje stvari umaknil svojo de- misijo.

LUGOS 24. (Ogr. kor. biro). Županij- ska skupščina je preklicala rez stenčne sklepe, potem, ko j h je minister za notranje stvari že v drugič razveljavil. Skupščina je skle- nila oddajati državni blagajni davke, ki bodo dobrovoljno vplačani.

Kardinal Vaszary oboel.

BUDIMPEŠTA 24. (Ogr. kor. biro). Kardinal knez-primas Vaszary je včeraj hudo oboel. Kardinal, katerega je izpovedal škof Kohl, se je čutil po n čiši boljše, vendar je njegovo stanje resno.

Naroka konferenca.

ALGESIRAS 24. Konf renca je imela danes predpoludne se, ter je nadaljevala pretresovanje vprašanja ovi hotapljaaju orožja.

Romunski parlament.

BUKAREŠT 24. Parlament se je danes sopot sestel.

Bolezen kardinala Gotti ja.

RIM 24. Stanje kardinala Gotti-ja je še vedno opasno.

Nov opat.

PRAGA 24. Opatem premonstratskega samostana v Strahovu je bil izvoljen pater Metod Zaoral.

Volitev predsednika za francoski senat.

PARIZ 24. Volitev predsednika senata se bo vršila najbrž koncem februarja. Ka- kor kandidatje se imenujejo, podpredsednik Dubost, bivši ravnatelj francoske banke Magnie, ter bivši minister Bourgeois, Combes, Peytral.

Francozka zbornica.

PARIZ 24. Zbornica je nadaljevala de- bato o zakonskem načrtu glede starostnega zavarovanja delavcev. Vsprejet je bil III. člen, ki določa denarne primose. Odklonjenih je bilo več spremeniavalnih predlogov.

Parnik ponesrečil. — Petdeset oseb utonilo.

LONDON 24. Glasom poročila iz Vik- torije (Angleška Kolumbija) od dne 21. t. m. je ameriški parnik »Valencia«, ki vozi med San Francisco in Puget Soundom, pri Cape Beale sadel na suho. 50 oseb je utonilo. 100 se jih nabhaja še na krovu ladije, vendar v nevarnem položaju. Na lca nesreče je že ot- poslana pomoč.

Grozna lakota na Japonskem.

TOKIO 24. (Ruterjev biro). Lakota je dosegla vsrk. Na dan umre od lakote in maza na stotine ljudi.

Novi japonski odposlanec v Petrogradu.

PETROGRAD 24. Ruska vlada je iz- javila, da privoli, da japonska vlada ime- nuje dos-danjega japonskega zastopnika v Parizu M. tozo, o'poslanecem v Petrogradu.

Trgovina.

Berzina poročila dne 24. januarja

Tržiška bo za.

Napoleoni K 19.12—19.15 angle... K...
do —, London kratek termin K 240.55—40.75
Francija K 95.70—80.80 Italija K 95.70—65—
italijanski bankovci K...
117.45—117.65 nemški bankovci
avstrijska enotna val. 99.85 100.15 ogrska
krona rent K 96.— 96.30 Ital. — 675.—
— krona K 665.50 667.50 Lond. — K
118.75 12.75 Lloydove akcije K 771.— 781.—
Srečke: Tisa K 331.75—335.75, Kredit K 496.—
do 483.—, Bodenkredit 1890 K 302. 310.—, Bo-
denkredit 1889 K 302.— 310.—, Turške K 147.—
do 149.— Srečke — do —

Dunajska borza ob 2. pop.

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	101.05	101.05
» » srebrou	101.05	101.05
Avstrijska renta v zlatu	117.90	117.90
» » v kronah	100.0	100.10
Avstr. investicijska renta 3 1/2%	91.45	91.45
Ogrska renta v zlatu 4%	114.30	114.30
» » kronah 4%	96.15	96.15
» » 3 1/2%	86.85	86.70
Akcije nacionalne banke	1631.—	1631.—
Kreditne akcije	674.25	674.75
London, 10 Letr.	240.52 1/2	240.45
100 državnih mark	117.45	117.42 1/2
20 mark	23.52	23.50
20 frankov	19.13	19.12
100 ital. lir	95.51	95.60
Cesarski cekini	11.30	11.30

Parizka in londonska bo za.
Pariz (Sklp. — Fra. cozka renta 98.87,
italijanska renta 1.480 španski exterior 91.92,
a cit otomanske banke 612.—, Monice na London
251.45.

Pariz (Sklp. — Avstrijska renta 98.87,
Lombardi — — — — — 99.75
avstrijska » » » 99.75
gost. 55.65 London 434 — — — —
142.50 parizska banka 14.38, Italija —
osadne akcije — — — — — 16.07 Vzdržani
Lombardi 30.—, srebe 5.—, španski 91.1/2
lijanska renta 104 1/2, ital. bank 3 1/2
Dunaju — — — — — Mirna.

(Sledi na IV. strani.)

Tovarna poništva

Aleksander Levi Minzi

ulica Tesa št. 52. A (lastna hiša).

ZALOGA:

PIZZA ROSARIO (šolsko poslopje).

Ogne, da se ni bati nobene konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.

Ilustrovani cenik brezplačno in franco

Mizarska zadruga v Gorici (Solkan)

tovarna pohištva s strojevnim obratom

priporoča slavnomu občinstvu svojo

zalogo pohištva

proj ANTON ČERNIGOJ

via dei Rettori šte. 1 (Rosario) - v Trstu - tik cerkve Sv. Petra v bliži Marzani

Največja tovarna pohištva primorske dežele.

Pohištvo izdeluje se solidno, trpešno in lično, in sicer samo in lepo, posušenega v tovarniški sušilnici s temperaturo 60 stopinj.

Vzoka konkurenca je izključena. Album pohištva pošlja se brezplačno.

Prodaja se tudi na mesečne obroke.

Zastopstva v: TRSTU, ŠPLJITU in ALEKSANDRIJI (ORJENT).

Vaak član ima po preteku petih let
pravico do dividende.

Vsa pojasnila daje:

Dovoljuje iz čistega dobička izdatke
podpore v narodne in občnokoristne
namene.

P a r i ž, 12. m. tekoći mesec 15 75
 februar 16., za marec-april 76 — marec-junij
 16. — (mimo). — — — — —
 23 90, za februar 24 05, za marec-april
 24 10, za marec-junij 24 25 (mimo) Moskva i Peking
 mesec 30 70. a februar 31 90, za marec-april 31 15
 za marec-junij 31 30. — — — — — Repida. Ojze za
 tek-marec 61 50, za februar 61 50, 1. marec-april
 61 75 za maj-avgust 62 25 (mimo) — — — — —
 1. febr. mesec 41 50 za febr. 41 0, za marec-april 41 50
 za maj-avgust 40 75 stalno. — — — — —
 1. febr. 20 5, — 30 5, (mimo). — — — — —
 marec 24 1, za febr. 24 5, za marec-junij 24 5, za
 maj-avgust 25 5, (mimo). — — — — — 56. — 56 50.
 vreme: miraz.

Mali oglasi računajo se po **3** stot. besedo; mastnotiskane besede se računajo enkrat več. Najmanjška pristojbina 40 stot. Plača se takoj.

Išče se osebo v pokoju kakor vratarja za gospodsko hišo. — Obrniti se je Lazzaretto vecchio št. 13, pritliče.

Stanovanje z dvema ali več sobami, sobico, kuhinjo, vodo plinom, sé zemljiščem ali vrtnom, v ulici Fabbio Severo, na Škorkljah ali v ulici Commerciale, išče mala obitelj od februarja dalje. — Ponudbe: »Valentić« na »Edinost«.

Dve stanovanji

je oddati takoj v ulici Torricelli št. 4 v II. in III. nadstr., s tremi sobami za 460 K in z dvema sobama za 240 K. — Popravnosti se izve v ulici Campanile 12 l. n. pri upravitelju Spira Petrijevič

500 komadov samo za gold. 185.

Ena krasna zajamčeno dobro idoča precizijška ura na 36 vrtni tek s pozlačeno verziko 1 krasna špila s ponar. biseri, kravato, 1 pozlačen prstan s ponar. kamnom za gospode ali dame, 1 krasna garnitura gumbov iz 3% doblje zlata za manšete, ovratnik in prsu, 6 platnenih žepnih rut, 1 jako lepa žepna pisalna oprava, 1 krasno žepno ogledalo v skatlijci z glavnikom, 1 lepo dišeče toaletno milo, 1 vez. beletnica, 12 razglednic slavnih umetnikov zadnjega stoletja, 72 angl. pisalnih peres in 395 raznih reči, ki so v hiši neobhodno potrebne. Vse skupaj z uro, ki je sama toliko vredna, stane le gold. 1-85. Pošilja na povzetje ali predplačilu.

H. SPINGARN, Krakov št. 43.
Kdor naroči 2 zavitka, vdobi v dar 1 lep žepni
nož na dve rezili, pri več kot 2 zavitkih se priloži
vsakemu po 1 tak nožič. Za kar ne ugaja se denar
tako povrne.

Cene in kakovost nimajo konkurence.

Naročbo za popolno čiščenje stanovanj.

— Družba petilnih strojev za domače delavce —
Thomas H. Whittick & Co.
 PRAGA, Petrákové náměstí 7-156 — TRST, ulica Campanile 13-156

(Društvo na delnice)

z razkrečanjem na Reki za blago s policaji, namenjenimi v Senj—Novi—Selce—Cirk—enica—Kraljev—ca—Baška—Rab—Bag—S. Juraj—Starigrad—Jablanac—Pag—Podgorje; s pristajanjem na zahtevo: Kraljevica (kopelj)—Lopar—Barbat—Lukovo—Samea—Prisna in Cesarica. — Z najhitrejšima in udobnejšima parobrodoma (14 milj na uro) prvega razreda — — — — —

Na razpolago gospodom potovalcem sta dve krasni dvorani in vsa mogoča udobnost.

———— Navedena parobroda sta električno razsvetljena. ————

— — Za blago in p tovalce obrniti se je na p dpisano parobrodno agencijo. — —

ODHODI: Iz Trsta vsaki petek ob 11. uri predp. (prisiljanje v Poreču, Rovinju in Pulj). -- **PRIHOD** na REKO v soboto ob 12. uri opoldne.

Agencija za Trst:

BASILISCO & PETTORICH
Riva Pescaiori st. 12.

blizu gledišča „Minerva“

ELEKTRO BIOSKOP

gledišče za senzacijselne žive predstave, tehnično najpopolnejše proizvajanjem električnega motorja. — Ravnatelj in lastnik **Karol F. Lifka.**

Prvo in najvažnejše podjetje te vrste z naloženo glavnico 70.000 K.

Največja priredba do sedaj obstoječa za električno razsvetlavo in za kinematografske predstave, katero se more prevažati. — Delovanje na paro močno 40 konjskih sil.

VIII. Razpored

1. Prolazek vlakov na petrograjski postaji; 2. Razgovor dveh politikarjev; 3.

Barcelonski vrtovi o večernem mraku (Lusten fotografičen proizvod na K1 emalografu)
Živeče, najočje govoreče in svirajoče fotografije — **4. Posnemane deklet: 5.-6. Rasko-**

japanska vojna (Bitka ob Šaho) ; 7. Smešna operacija na trebuhu : 8-16. Ubežnik

[illegible]

ogujegašev; d) Istinit naporen lov čez hribe, po travnikih, poljih, cestah, mostovih in poteh; e) Zopet na begu.

Ob nedeljah in praznikih ob 3., 4., 5., 6., 7. in 8. uri. I. mesto 60 st., II. mesto 50 st., III. mesto 30 st. Vojaki

Ob delavnikih ob 6., 7. in 8. uri. Vsak ponedeljek in petek

Pariski večer: 09. uri 15 m samo za odrasle osebe. || za I. mesto 40 st., za II. mesto 30 st., za III. mesto 20 st.

Dunajska cesta št. 19 — v Medjatovi hiši v pritličju — Dunajska cesta št. 19

sprejema :

1. zavarovanja vsakovrstnih poslopij, premečnin in pridelkov proti požarni škodi ;
2. zavarovanja zvonov proti poškodbi in
3. zavarovanja za nižjeavstrijsko deželno zavarovalnico na Dunaji za življenje in nezgode.

Pojasnili daje in vsprejema ponudbe ravnateljstvo zavarovalnice ter postreže na željo tudi s preglednicami in ceniki.

Ta edina slovenska zavarovalnica sprejema zavarovanja pod tako ugodnimi pogoji, da se lahko meri z vsako drugo zavarovalnico.

V krajih, kjer se ni stalnih poverjenikov, se proti proviziji nastavljajo spoštovane osebe za ta zaupni posel.

Postavno vloženi ustanovni zaklad jamči zavarovaneem popolno varnost.

Edina domača zavarovalnica! ➡ ➡ Svoji k svojim!

Glavno poverjeništvo za Trst, Goriško in Jstro pri g. Drag. Starc v Trstu ul. Valdirivo 16